

Cesty demokracie vo výchove a vzdelávaní už po dvanásťkrát

V roku 2009 sa konal už dvanásť ročník medzinárodnej konferencie Cesty demokracie vo výchove a vzdelávaní – Ways of democracy in education pod názvom „Fórum o premenách univerzitného vzdelávania – Forum on Changes in University Education“. Konferencia sa konala pod záštitou Katedry predškolskej a elementárnej pedagogiky Pedagogickej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave a Pedagogickej fakulty Univerzity Karlovej v Prahe pri príležitosti 90. výročia vzniku Univerzity Komenského. Skutočnosť, že ide už o dvanásť ročník, je nesporným znakom dlhodobej tradície tejto konferencie, ktorá sa vždy sústreďuje na aktuálne problémy v oblasti vedy a výskumu. V tejto tendencii sme pokračovali aj tento rok.

Dvanásť ročník konferencie sa po prvý krát konal v prekrásnom prostredí vzdelávacieho komplexu Iuventa a následne pokračoval v hoteli Akadémie vo Veľkých Bíloviciach. Konferencia trvala tri dni a počas jednotlivých dní sme absolvovali veľmi zaujímavé a podnetné vedecké diskusie na rôzne témy.

Medzinárodné podujatie otvorila prodekanka pre výchovno-vzdelávaciu činnosť Doc. PaedDr. Adriana Wiegerová, PhD., ktorá vo svojom príhovore zdôraznila dlhodobú tradíciu konferencie a privítala všetkých zúčastnených. Konferencie sa zúčastnili odborníci zo Slovenska, Českej republiky, Poľska, Bulharska, Ruska a Bieloruska. Zo zoznamu účastníkov je potrebné spomenúť najmä tie významné mená, ktoré sa konferencie zúčastňujú pravidelne: Prof. PhDr. Peter Ondrejko, DrSc., Prof. Dr. hab. Mirosław Szymański, Prof. PhDr. Milan Pol, CSc., Doc. PaedDr. Stanislav Šteflec, CSc., Prof. Emilia Milenkova Rangelova, Prof. Inna Fedotenko, Prof. PhDr. Peter Gavora, CSc., Prof. PhDr. Mária Kožuchová, CSc.

V úvodný deň dostali priestor na prezentáciu poprední významní odborníci so svojimi príspevkami na tieto témy: Doc. PaedDr. Adriana Wiegerová, PhD. – Premeny univerzitného vzdelávania na Pedagogickej fakulte UK v Bratislave, Prof. PhDr. Vladimíra Spilková, CSc. – Profesionalizace učitelství a její podpora – optikou výzkumu, Prof. PhDr. Peter Ondrejko, DrSc. – Má problematika anómie miesto v pedagogike? K otázkam pripravenosti učiteľov na anómiu v spoločnosti i v rodine (žiacov), Doc. PaedDr. Stanislav Bendl, PhD. – Šikanovaný učiteľ a možnosti jeho ochrany prostredníctvom profesnej prípravy.

V závere jednotlivých príspevkov odzneli veľmi zaujímavé diskusie, ktoré priniesli niekoľko možných pohľadov a riešení na danú problematiku. Súčasťou prvého dňa bola aj účasť na koncerte v Mestskom divadle P. O. Hviezdoslava, ktorý bol príjemným spštením náročného dňa, počas ktorého sa riešili otázky z oblasti vedy a výskumu. Po skončení prvého dňa sa účastníci presunuli do hotela vo Veľkých Bíloviciach, kde nasledujúce dva dni pracovali v jednotlivých sekciách. Sekcie boli rozdelené do piatich skupín, ktoré sa podrobnejšie zameriavali na tieto oblasti premien univerzitného vzdelávania:

1. sekcia – Učiteľ a jeho postavenie v súčasnej škole a spoločnosti - teoretická analýza,
2. sekcia – Odras transformáčnych zmien základnej školy na prípravu učiteľov v jednotlivých odboroch,
3. sekcia – Konceptné smerovanie pedagogickej praxe na Pedagogických fakultách,

4. sekcia – Výskumné projekty ako súčasť kontinuálneho procesu spolupráce univerzít (ich prezentácia a analýza zistení) zamerané na status učiteľskej profesie,
5. sekcia – Využívanie elektronických médií v univerzitnom vzdelávaní.

V jednotlivých sekciách odznelo spolu šesťdesiatšesť referátov, ktoré priniesli veľmi zaujímavé výsledky v oblasti univerzitného vzdelávania. V rámci každej sekcie bol poskytnutý priestor na diskusiu k prezentovanému príspevku, čím sa vytvorili možnosti na rôzne konfrontácie, rozhovory a prínosné pripomienky k danej oblasti vedy a výskumu. Každá sekcia na záver konferencie predložila výsledky rokovaní, ktoré boli prezentované v záverečnej časti tohto príjemného stretnutia. Ich obsah tvorili podnetné návrhy na riešenie danej problematiky v oblasti prípravy budúcich učiteľov. Z jednotlivých záverov vyplynulo, že v prípade realizácie premien univerzitného vzdelávania je potrebné:

- podporovať analýzu medzinárodnej komparácie z hľadiska profilovania kompetencií učiteľa,
- hľadať cesty podpory relevantnej spolupráce v trojuholníku učiteľ, rodič, žiak,
- podporovať pravidelnú výmenu informácií medzi školou a rodinou žiaka,
- pokúsiť sa jasne ohraničiť právomoci a vymedziť zodpovednosť rodiny a školy za výchovu a vzdelávanie detí,
- navrhnuť systematickú koncepciu prípravy sociálneho pedagóga, koordinátora prevencie, výchovného poradcu, školského psychológa pre ich podiel na edukácii v školskom prostredí,
- podporovať modely supervízie reflexívnej praxe budúceho učiteľa v jeho univerzitnom vzdelávaní,
- využívanie informačných a komunikačných technológií ako podmienka efektívneho fungovania vysokej školy,
- podporiť a vytvoriť profesijný štandard učiteľa pre skvalitnenie prípravného a ďalšieho vzdelávania učiteľov.

Cieľom je, aby tieto závery slúžili ako vízia do budúcnosti nielen pre budúcich učiteľov, ale aj pre profesorov, docentov a odborných asistentov, ktorí dennodenne realizujú výučbu na vysokých školách a pripravujú študentov, ktorí svoje vedomosti a praktické skúsenosti využijú pri výchove a vzdelávaní novej generácie.

Touto cestou by som chcela poďakovať organizátorke konferencie Doc. PaedDr. Adriane Wiegerovej, PhD. za vynikajúce zvládnutie organizačného zabezpečenia konferencie, ale v prvom rade za zrealizovanie konferencie na veľmi vysokej odbornej úrovni. Vďaka patrí aj odborným konzultantom, ktorý k jednotlivým príspevkom vypracovali posudky. Tieto sú zárukou vysokého kreditu každého príspevku, ktorý bol na konferencii prezentovaný. V prípade posudkov príspevkov ide totiž o dlhodobú tradíciu, ktorá robí túto konferenciu špecifickou a veľmi vysoko hodnotenou na základe kreditov.

Na záver možno konštatovať, že aj tento ročník priniesol veľa nových poznatkov a skúseností z rôznych oblastí univerzitného vzdelávania. Okrem odborných poznatkov sme aj tento rok nadviazali nové priateľstvá, ktoré môžeme využiť v rámci medzinárodnej spolupráce pri skvalitňovaní úrovne vysokoškolského vzdelávania. Už teraz sa tešíme na ďalší ročník tejto významnej konferencie.

Lucia Tomašková